Krzyżówka panoramiczna nr 5

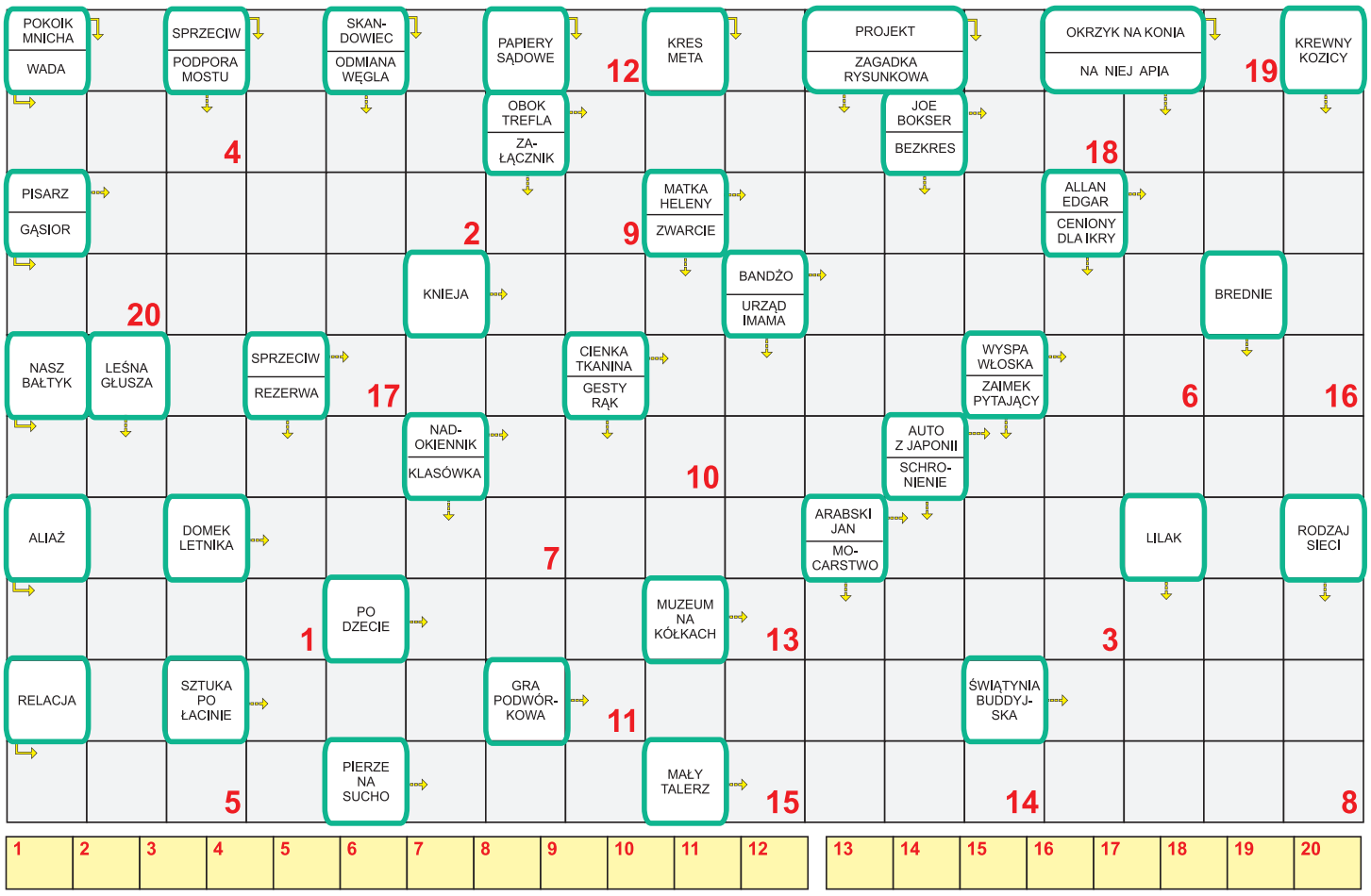

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 dadzą rozwiązanie krzyżówki, które prosimy nadsyłać na adres naszej redakcji. Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosujemy nagrodę.

Rozwiązanie poprzedniej krzyżówki brzmi: **„EKOBRYKIETY”.**
Nagrodę wylosowała: **BARBARA NAWROT Z KATOWIC.**

PIWO PRZEZ WIEKI

Gruit Kopernikowski

O Mikołaju Koperniku powiedziano i napisano już w zasadzie wszystko – wybitny astronom, autor dzieła „De revolutionibus orbium coelestium” („O obrotach sfer niebieskich”), które dokonało prawdziwej rewolucji w ludzkich wyobrażeniach na temat kosmosu, jest bez wątpienia ikoną nauki wszystkich czasów. Co jednak Kopernik może mieć wspólnego z piwem i dlaczego nazwisko wielkiego astronoma gości w rubryce poświęconej złocistemu trunkowi?

19 lutego obchodziliśmy okrągłą, 450. rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika. I choć polski astronom należy bez wątpienia do największych postaci nauki, nie byłoby w tym nic niezwykłego, gdyby nie pewna niecodzienna okoliczność. Otóż z okazji wspomnianej rocznicy Muzeum Warmii i Mazur oraz olsztyński Browar Kormoran przygotowały piwo według XVI-wiecznej receptury, którym mógł się raczyć Mikołaj Kopernik.

ARCHIWUM

Lawendowy specjał

Promocja trunku, który nazwano Gruitem Kopernikowskim, odbyła się 19 lutego, czyli dokładnie w 450. rocznicę urodzin wielkiego astronoma. (Od)twórcami piwa są Paweł Błażewicz z Pracowni Kopernikańskiej Muzeum Warmii i Mazur oraz specjaliści z Browaru Kormoran. Dokładna receptura napoju warzonego w XVI wieku do dziś się nie zachowała, jednakże na podstawie pewnych danych udało się ją odtworzyć. Można więc powiedzieć, że mamy tu do czynienia z rekonstrukcją. Na pomysł Gruitu Kopernikowskiego naprowadził jego (od)twórców list Feliksa Reicha, kustosza kapituły warmińskiej, z 27 stycznia 1539 r., w którym donosił on na Kopernika biskupowi Janowi Dantyszkowi – chodziło o domniemany związek astronoma z jego gospodynią Anną Szyling. Jako wyraz wdzięczności za swą dociekliwość Reich otrzymał piwo, za które w kolejnym liście serdecznie dziękował. Po pewnym czasie Anna Szyling opuściła jednak Frombork, w którym zamieszkiwał Mikołaj Kopernik, a Feliks Reich zmarł, natomiast piwo przypadło w udziale jego spadkobiercom, wśród których był m.in. astronom – stąd przypuszczenie, że autor „De revolutionibus...” mógł się delektować jego smakiem.

Gruit Kopernikowski nie jest typowym piwem – został uwarzony w oparciu o lawendę i kilka innych składników, m.in. słody jęczmienny i pszeniczny. Nie byłoby w tym jednak nic niezwykłego, gdyby nie fakt, że piwo nie zawiera ani grama chmielu, czyli podstawowego składnika ogromnej większości tego typu trunków. Jak mówią (od)twórcy Gruitu Kopernikowskiego, jego smak jest nieco inny niż większości piw – jest bardziej delikatny, zarówno gorzki, jak i kwaskowy.

Co to jest gruit?

Gruit jest nietypowym, archaicznym gatunkiem piwa, przede wszystkim ze względu na brak chmielu, o czym wspomniano wyżej. Specjaliści z Browaru Kormoran zastąpili go lawendą, jako substytutu można jednak użyć także np. wrzosu (jak robi się w Szkocji), a nawet cytryny czy poziomki, co zawsze decyduje o smaku piwa.

Mieszkańcy Olsztyna będą mogli spróbować Gruitu Kopernikowskiego już podczas długiego weekendu majowego, kiedy rozpocznie się dystrybucja piwa na rynku lokalnym. Jeżeli trunek okaże się sukcesem i ruszy produkcja na skalę przemysłową, okazję do degustacji będą również mieli mieszkańcy pozostałych regionów Polski.

MACIEJ RZEPECKI

KALEJDOSKOP WYDARZEŃ

To i owo

W STYCZNIU LICZBA BEZROBOTNYCH WZROSŁA DO 2 MILIONÓW 300 TYSIĘCY. Według analiz urzędów pracy nawet 65 procent bezrobotnych nie jest zainteresowanych podjęciem pracy. Pracownicy urzędów pracy skarżą się, że roczne koszty papierkowej roboty to nawet 180 milionów złotych. Rząd powinien sprawdzić, czy nie byłoby taniej przyznać wszystkim bezrobotnym automatycznie prawa do ubezpieczenia zdrowotnego. Tymczasem rząd proponuje zaostrzenie sankcji wobec bezrobotnych – traciliby oni prawo ubezpieczenia zdrowotnego nawet na 270 dni, jeśli wcześniej odmówiliby udziału w programie aktywizacji zawodowej.

CO GODZINĘ W POLSCE REJESTROWANYCH JEST 166 FIRM. W Polsce jest 31 razy więcej podmiotów prywatnych niż publicznych. W firmach powstaje trzy czwarte produktu krajowego, a inwestycje firm są trzy razy większe niż samorządów. Majątek przedsiębiorstw wzrósł prawie o połowę w ciągu 8 lat, zaś przychody zwiększyły się o 50 proc. w ciągu ostatnich 6 lat. Ponad 78 proc. firm przynosi zyski, tworząc 2/3 miejsc pracy.

POLACY SĄ ZAINTERESOWANI OSZCZĘDZANIEM W DŁUGIEJ PERSPEKTYWIE. W styczniu sprzedano detaliczne obligacje rządowe na kwotę 114,11 mln – wynik niemal w połowie osiągnięty został dzięki sprzedaży obligacji dziesięcioletnich. Dwulatki stanowiły 22 proc. sprzedaży, a trzylatki 2,4 proc. Obligacje czteroletnie dały 27,6 proc. sprzedaży, natomiast obligacje dziesięcioletnie okazały się najbardziej pożądanym przez nabywców papierem dłużnym. Papiery dłużne są dobrą formą inwestycyjną, gdyż są stuprocentowo bezpieczne oraz mają gwarancję zysku. Oprocentowanie obligacji dziesięcioletnich wynosi 5 proc., a dwulatek – 3,5 proc.

PONAD PÓŁ MILIONA FAŁSZYWYCH BANKNOTÓW I 184 TYS. MONET EURO ZOSTAŁO WYCOFANYCH W ZESZŁYM ROKU Z OBIEGU. Według Europejskiego Banku Centralnego (EBC) 80 proc. z wycofanych w drugiej połowie zeszłego roku fałszywych banknotów miało nominał 20 i 50 euro. W całym 2012 r. wykryto w sumie 531 tys. sztuk różnego rodzaju papierowych fałszywek, natomiast najczęściej podrabiane monety to 2 euro – w zeszłym roku stanowiły one prawie dwie trzecie (121 tys.) wszystkich wycofanych podróbek. Według Europolu najwięcej fałszowanych banknotów i monet euro jest w Bułgarii i Włoszech. Komisja Europejska intensyfikuje walkę z fałszowaniem euro, w związku z czym zaproponowała kary od pół roku do ośmiu lat więzienia za podrabianie pieniędzy i rozpowszechnianie fałszywek.

DWUTYGODNIK
Nowy Górnik
PISMO SPOŁECZNO-ZAWODOWE ŚRODOWISKA GÓRNICZEGO

REDAKTOR NACZELNA: **Hanna Krzyżowska**
Redaguje zespół
ADRES REDAKCJI:
40-749 Katowice, ul. Bł. ks. St. Kubisty 47,
tel. 32 255 23 54; tel. 500 27 88 66
E-MAIL: ***gornik1@wp.pl;*** **www.nowygornik.pl**
WYDAWCA: **Oficyna Wydawnicza „Górnik”,**
40-749 Katowice, ul. Bł. ks. St. Kubisty 47
DRUK: **POLSKAPRESSE Sp. z o.o., Sosnowiec**

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Redakcja nie zwraca niezamówionych materiałów, zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania.